

UCHWAŁA NR 112/2022

RADY MINISTRÓW

z dnia 24 maja 2022 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania planu realizacji Programu Uzupelniania
Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku za rok 2021**

Na podstawie art. 38c ust. 8 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1984 oraz z 2022 r. poz. 727) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z wykonania planu realizacji Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku za rok 2021, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES RADY MINISTRÓW

MATEUSZ MORAWIECKI

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Załącznik
do uchwały nr 112/2022
Rady Ministrów
z dnia 24 maja 2022 r.

MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY

**Sprawozdanie z wykonania planu realizacji
Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej
Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku
za rok 2021**

Warszawa, 2022 r.

Spis treści

1.	Wprowadzenie	5
2.	Podstawa przygotowania sprawozdania i okres sprawozdawczy.....	5
3.	Zakres sprawozdania.....	5
4.	Postęp w realizacji Programu.....	6
5.	Ocena zagrożeń i ryzyk.....	8

Skróty stosowane w dokumencie

Skrót	Rozwinięcie
sprawozdanie	Sprawozdanie z wykonania planu realizacji Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku
Program Kolej + / Program	Program Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku
SPR	Szczegolowy Plan Realizacji Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku
jst	jednostki samorzadu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia oraz związki metropolitalne
PKP PLK S.A.	PKP Polskie Linie Kolejowe Spółka Akcyjna
ustawa o transporcie kolejowym	ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1984, z późn. zm.)
WSPP	Wstępne Studium Planistyczno-Prognostyczne

1. Wprowadzenie

Zgodnie z wymaganiami określonymi w ustawie o transporcie kolejowym oraz Programie Kolej + Minister Infrastruktury składa niniejsze sprawozdanie za rok 2021.

Sprawozdanie obejmuje II etap przeprowadzonego naboru projektów do Programu.

2. Podstawa przygotowania sprawozdania i okres sprawozdawczy

Sprawozdanie zostało przygotowane zgodnie z art. 38c ust. 6 ustawy o transporcie kolejowym, który stanowi, że w terminie do dnia 31 maja każdego roku minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz w zakresie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego, składa Radzie Ministrów sprawozdanie z wykonania planu realizacji programu wieloletniego za rok poprzedni. W związku z brakiem zaangażowania środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w finansowanie Programu Kolej +, sprawozdanie nie podlega uprzedniemu uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego.

Sprawozdanie zostało przygotowane w oparciu o sprawozdanie roczne z realizacji Programu złożone przez PKP PLK S.A. ministrowi właściwemu do spraw transportu, zgodnie z postanowieniami ppkt 4.2 Programu Kolej + „Sposób monitorowania i oceny osiągnięcia celów”, który określa termin złożenia tego sprawozdania.

Sprawozdanie dotyczy okresu od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. Program Kolej + został ustanowiony uchwałą nr 151/2019 Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku. Uchwałą nr 66/2020 Rady Ministrów z dnia 4 czerwca 2020 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania planu realizacji Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku za rok 2019 Program został zaktualizowany do obecnej treści.

3. Zakres sprawozdania

Sprawozdanie przedstawia informacje na temat postępu prac związanych z przeprowadzeniem naboru projektów do Programu.

Sprawozdanie nie zawiera danych o wykonaniu finansowym i rzeczowym realizowanych inwestycji, o których mowa w art. 38c ust. 7 pkt 1 ustawy o transporcie kolejowym, z uwagi na fakt, że w roku 2021 nie zostały poniesione żadne wydatki w ramach Programu Kolej +, a SPR zostanie opracowany na podstawie umów zawartych między PKP PLK S.A. a jst, które uzyskały wsparcie finansowe w ramach Programu. Procedura naboru projektów do Programu rozpoczęła się w roku 2020, w roku 2021 nastąpiły poszczególne etapy naboru a poniesienie wydatków jest planowane w kolejnych latach.

Z uwagi na powyższe za okres objęty sprawozdaniem nie jest możliwe przedstawienie informacji o realizacji Programu Kolej + w zakresie finansowym i rzeczowym poszczególnych zadań w nim ujętych. Zadania objęte Programem oraz ich zakres zostaną określone po zakończeniu naboru projektów.

Ponadto zakres sprawozdania obejmuje informacje o zidentyfikowanych zagrożeniach, ryzykach oraz podjętych działaniach zaradczych.

4. Postęp w realizacji Programu

W okresie sprawozdawczym prowadzone działania w głównej mierze dotyczyły toczącego się naboru projektów do Programu Kolej + i nie powodowały wykonania wskaźników realizacji celów Programu.

Warunki uczestnictwa w Programie, terminy poszczególnych etapów naboru projektów oraz stosowanych kryteriów oceny projektów zgłoszonych do Programu opublikowano dnia 26 maja 2020 r. na stronie internetowej PKP PLK S.A. pod adresem: <https://www.plk-sa.pl/program-kolej-plus/>. Jednym z obligatoryjnych warunków uzyskania dofinansowania maksymalnie na poziomie 85% jest posiadanie przez zainteresowaną jst minimum 15% wkładu własnego dla zakresu inwestycji kwalifikującego się do wsparcia.

Pierwszy nabór projektów do Programu Kolej + cieszył się dużym zainteresowaniem ze strony jst – zgłoszono 96 projektów (w tym 71 liniowych i 25 punktowych). Po ocenie formalnej zgłoszeń projektów, trwającej do dnia 24 listopada 2020 r., do kolejnego etapu naboru zakwalifikowano 79 projektów (61 liniowych i 18 punktowych). W II etapie naboru projektów wnioskodawcy zostali zobowiązani do opracowania i złożenia, do dnia 24 listopada 2021 r., WSPP wraz z dokumentami aplikacyjnymi. Wymagane dokumenty pozwoliły określić niezbędny zakres prac i szacowane koszty planowanych inwestycji.

W ramach 79 projektów zakwalifikowanych do II etapu naboru:

- 1) dla 47 projektów zostały złożone wymagane dokumenty, co stanowi 59,5% projektów zakwalifikowanych do II etapu naboru;
- 2) 24 projekty zostały wycofane przez wnioskodawców, co stanowi 30,4% projektów zakwalifikowanych do II etapu naboru;
- 3) dla 8 projektów nie zostały złożone wymagane dokumenty (brak formalnego wycofania z Programu przy jednoczesnym braku pozyskania WSPP), co stanowi 10,1% projektów zakwalifikowanych do II etapu naboru.

Wymagane dokumenty złożono dla 47 projektów (39 liniowych i 8 punktowych) na kwotę ok. 16 mld zł, obejmujące ok. 1440 km linii kolejowych. Ogólne informacje o liczbie i szacowanych wartościach netto poszczególnych rodzajów projektów przedstawia tabela 1.

Tabela 1.

Liczba	Szacowana wartość netto [tys. zł]	Liczba	Szacowana wartość netto [tys. zł]	Liczba	Szacowana wartość netto [tys. zł]
Projekty liniowe		Projekty punktowe		Ogółem	
39	15 736 417	8	193 763	47	15 930 180

Ogólne informacje odnośnie do ww. 47 projektów, do których w ramach II etapu naboru złożono wymagane dokumenty, w podziale na województwa, przedstawia tabela 2.

Tabela 2.

Województwo	Projekty liniowe	Projekty punktowe	Ogółem	
			Projekty	Szacowana wartość netto [tys. zł]
dolnośląskie	4	-	4	1 113 689
lubelskie	5	-	5	3 452 031
lubuskie	2	-	2	394 258
łódzkie	2	-	2	1 242 052
małopolskie	5	-	5	1 763 021
mazowieckie	4	-	4	1 251 116
opolskie	1	-	1	535 132
podkarpackie	-	1	1	9 119
podlaskie	1	-	1	617 368
śląskie	8	7	15	2 448 826
świętokrzyskie	1	-	1	38 883
warmińsko-mazurskie	1	-	1	851 450
wielkopolskie	5	-	5	2 213 235
Ogółem	39	8	47	15 930 180

W 2021 r. PKP PLK S.A. rozpoczęła ocenę formalno-merytoryczną projektów na podstawie WSPP i dokumentów aplikacyjnych złożonych w ramach II etapu naboru. Projekty oceniano według kryteriów określonych w „Wytocznych naboru projektów do Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku”, uwzględniających różne aspekty, m.in. demograficzno-społeczny, środowiskowy, ekonomiczny, techniczno-eksploatacyjny oraz wyniki analiz studialnych. Ocena ta umożliwi zakwalifikowanie projektów do Programu i będzie stanowił podstawę rankingowania zgłoszonych zadań inwestycyjnych.

W okresie sprawozdawczym PKP PLK S.A. uczestniczyła za pomocą środków komunikacji elektronicznej w szeregu spotkań roboczych, a także bardziej formalnych z wnioskodawcami poszczególnych projektów. Ponadto PKP PLK S.A. na bieżąco monitorowała postępy wnioskodawców w zakresie realizacji poszczególnych etapów przygotowania dokumentów wymaganych do ostatecznego złożenia projektów do oceny. W 2021 r. do PKP PLK S.A. wpłynęły wystąpienia wnioskodawców dotyczące interpretacji „Wytocznych naboru projektów do Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku”, jak również interpretacji postanowień Programu, na które PKP PLK S.A. – jako realizator Programu – udzieliła odpowiedzi zainteresowanym podmiotom.

W okresie sprawozdawczym również do Ministerstwa Infrastruktury wpłynęło kilka zapytań, kierowanych głównie przez urzędy marszałkowskie, w sprawie interpretacji postanowień Programu dotyczących źródeł finansowania wkładu własnego jst. Zainteresowanym podmiotom udzielono stosownych odpowiedzi.

W dniu 17 lutego 2021 r. Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej przekazał PKP PLK S.A. wyemitowane na podstawie listu emisyjnego nr 9/2021 z dnia 5 lutego 2021 r. obligacje zerokuponowe o terminie wykupu w dniu 25 kwietnia 2023 r. Obligacje te stanowią wkład niepieniężny wnoszony przez Skarb Państwa na podwyższenie kapitału zakładowego PKP PLK S.A. W dniu 15 lipca 2021 r. została zawarta umowa objęcia akcji w drodze subskrypcji prywatnej stanowiąca o objęciu akcji nowej emisji przez Skarb Państwa. Ww. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane przez sąd rejestrowy Krajowego Rejestru Sądowego w sierpniu 2021 r. Środki uzyskane przez PKP PLK S.A. na podwyższenie kapitału zakładowego będą przeznaczone wyłącznie na finansowanie inwestycji realizowanych przez PKP PLK S.A. w ramach programów wieloletnich, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.), w tym na Program Kolej +.

5. Ocena zagrożeń i ryzyk

W obecnej fazie wdrażania Programu Kolej + zidentyfikowano ryzyka mogące mieć wpływ na jego realizację m.in. w postaci konieczności zapewnienia przez jst wkładu własnego w wysokości 15% kosztów kwalifikowanych inwestycji. Może to stanowić zbyt duże obciążenie finansowe dla budżetów jst, co może skutkować brakiem podpisania umów między wnioskodawcą a PKP PLK S.A. dla wszystkich projektów zakwalifikowanych do dofinansowania ze środków Programu, a tym samym możliwość kwalifikacji do dofinansowania kolejnych projektów zgodnie z listą rankingową.

W celu sprawnej realizacji Programu Kolej + przedstawiciele PKP PLK S.A. w 2021 r. wielokrotnie omawiali z jst ich zaawansowanie w zakresie przygotowania inwestycji zgłoszonych do realizacji w ramach Programu. Przedstawiali także zagadnienia ważne dla jst, a wnioskodawcy przekazywali informacje o podjętych działaniach i dotychczasowym zaangażowaniu. Przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury wraz z PKP PLK S.A. oferowali także merytoryczne wsparcie wnioskodawcom.

W toku prowadzonych prac nad WSPP część wnioskodawców wycofała swój udział z dalszej aplikacji o środki Programu. Część projektów została wycofana na wstępnym etapie prac, inne w momencie braku wystarczających środków na wyłonienie wykonawcy WSPP, bowiem oznaczało to brak możliwości dalszej realizacji procedury przetargowej na wykonanie WSPP i było jednoznaczne z niespełnieniem kryterium uczestnictwa w kolejnym etapie naboru projektów do Programu.

Część wnioskodawców, mimo spełnienia wymogu przygotowania WSPP, zdecydowała się nie składać wymaganych dokumentów z uwagi na fakt, że koszty wynikające z ustaleń WSPP ukazały realny koszt inwestycji, który dla części wnioskodawców okazał się za wysoki i niemożliwy do zaakceptowania.

Zidentyfikowano także ryzyko niewystarczającej alokacji środków w ramach Programu na sfinansowanie wszystkich projektów, które uzyskały pozytywną ocenę merytoryczną w ramach II etapu naboru do Programu. W ramach II etapu naboru zostały złożone WSPP i dokumenty aplikacyjne dla 47 projektów na szacunkową kwotę ok. 16 mld zł. Dostępna alokacja umożliwi realizację projektów o szacunkowej wartości 6,5 mld zł. Powyższe może powodować, że część projektów – ocenionych pozytywnie – nie będzie zrealizowana.

W związku z tym zostały podjęte działania przez ministra właściwego do spraw transportu, jako organu sprawującego nadzór nad realizacją Programu Kolej +, we współpracy

z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, zmierzające do zwiększenia budżetu Programu.

W związku z COVID-19 powstało także ryzyko wzrostu wartości poszczególnych projektów, które zostaną zakwalifikowane do Programu, z uwagi na zmianę/wzrost cen rynkowych. Ryzyko wynika z szacowania kosztów na wstępnym etapie przygotowania inwestycji (odbior WSPP przez jst w IV kwartale 2021 r.). Przy braku przyjętej rezerwy w Programie wzrost kosztów na kolejnych etapach inwestycji może spowodować problemy z ich realizacją ze względu na trudności z pozyskaniem dodatkowych środków.

Z uwagi na powyższe wartości projektów szacowane w ramach WSPP powiększono o wskaźnik uwzględniający ryzyko inflacji i waloryzacji, a także możliwość wystąpienia nieprzewidzianych wydatków, co częściowo pomoże je zniwelować.